

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Sžr/2/2013
Identifikačné číslo spisu:	8012200645
Dátum vydania rozhodnutia:	23.07.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:8012200645.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD., v právnej veci žalobcov: 1. K., bytom N., N., 2. E. bytom A. C. XXX, 3. F., bytom Z. N., C., všetci právne zastúpení JUDr. Martinou Kožárovou Jenčovou, advokátkou so sídlom v Prešove, Slovenská 69, proti žalovanému: Okresný úrad Prešov, Konštantínova 6, Prešov (predtým Správa katastra Prešov, Konštantínova 6 ako právny nástupca pôvodného žalovaného Katastrálneho úradu v Prešove), o preskúmanie rozhodnutia pôvodného žalovaného č. C 15/2012/Lu zo dňa 25. júna 2012, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 20. februára 2013, č. k. 1S/75/2012-69, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 20. februára 2013, č. k. 1S/75/2012-69, v napadnutej časti, týkajúcej sa veci samej, p o t v r d z u j e .

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcom v 1. až 3. rade trovy odvolacieho konania v sume 218,67 € do 5 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku na účet ich právnej zástupkyne, JUDr. Martiny Kožárovej Jenčovej, vedený v F.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom nevyhovел návrhu žalovaného na prerušenie konania, zrušil rozhodnutie bývalého Katastrálneho úradu v Prešove č. Co 15/2012/Lu zo dňa 25. júna 2012 v spojení s rozhodnutím Správy katastra Prešov č. C ROEP 24607/89/2011/Ha zo dňa 28. marca 2012 podľa § 250j ods. 2 písm. c), d), e) O.s.p. a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Súčasne zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcom v prvom až treťom rade trovy konania vo výške 711,93 €.

Krajský súd dospel k záveru, že správne orgány v danom prípade postupovali formalisticky k námietkam žalobcov vo vzťahu k posudzovaniu obsahu ich námietok zo dňa 6. mája 2011, proti výpisu z návrhu registra obnovenej evidencie pozemkov (ďalej len „ROEP“) v k.ú. Solivar, pričom nerešpektovali účel zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 180/1995 Z.z.“) a nevykonali dokazovanie v potrebnom rozsahu. Poukázal na to, že geometrický plán č. 1073443-11/98 overený dňa 3. júna 1998 a uložený na

správe katastra pod položkou zmien č. 183/2000, v ktorom sú predmetom zamerania aj parcely č. 425/1 a 425/2 prvostupňový správny orgán v odôvodnení opomenul a s námietkou žalobcov sa nedostatočne vyrovnal. Ako nedostatočne odôvodnené vyhodnotil rozhodnutie vo vzťahu k parcelám KN E 665/1, 665/2, 855/1 a 855/2, kde nereagoval na námietku žalobcov, že zmena výmery parciel je v tomto prípade zmenou hranice žalobcov s parcelou 1-970/11, ktorá je poľnou cestou a porovnaním pôvodnej katastrálnej mapy katastrálneho územia Šváby z roku 1868 a súčasnej katastrálnej mapy je zrejmé, že došlo k posunu hraníc pozemkov. Za opodstatnené krajský súd považoval aj tvrdenie žalobcov, že žalovaný sa žiadnym spôsobom nevyrovnal s ich odvolacou námietkou k zloženiu Komisie ROEP, ktorej členmi boli osoby, ktoré v k.ú. Šváby nevlastnia žiadny pozemok, žiadny pozemok nemajú prenajatý a ani neužívajú, pričom z obsahu administratívneho spisu nie je možné overiť akým spôsobom a na základe akých skutočností bola Komisia ROEP pre k.ú. Šváby kreovaná.

Proti uvedenému rozsudku vo veci samej, teda v časti týkajúcej sa zrušenia rozhodnutia žalovaného a prvostupňového správneho orgánu, podal odvolanie žalovaný z dôvodu, že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasil s tým, že ak žalobcovia v námietkach namietali, že reálne k vyvlastneniu na základe vyvlastňovacieho rozhodnutia nedošlo, bolo povinnosťou právnych orgánov sa s touto námietkou vysporiadať. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorých správny orgán nemá právomoc v správnom konaní o odvolaní posudzovať platnosť, resp. neplatnosť verejnej listiny vydananej iným orgánom. Výslovenie platnosti alebo neplatnosti verejných listín a iných listín nepatrí správnejmu orgánu, ale patrí do právomoci súdu. Nesúhlasil ani s názorom krajského súdu, že námietky proti návrhu ROEP boli aj návrhom podľa § 11 ods.1 zákona č.180/1995 Z.z.. Tento názor je podľa žalovaného v rozpore s kogentnou úpravou § 11 ods.4 tohto zákona; konanie v zmysle § 11 je návrhové, pričom žalobcovia v námietke len žiadali zapísať pôvodnú výmeru parciel.. Vo vzťahu k parcelám č. 425/1, 425/2, 431 a 437 žalovaný namietol, že GP č.10734431-11/98 neuvádzal zmeny, ktoré už boli v operáte zapísané, preto nebol premietnutý ako celok a na jeho základe boli opravené iba výmery parciel E KN č.425/1 a 425/2 odpočtom výmer, ktoré boli predmetom vyvlastňovacích rozhodnutí a kúpnych zmlúv. Posun hraníc pozemkov E KN č. 665/1, 665/2, 855/1 a 855/2 žalobcovia v správnom konaní nenamietali, okrem ich výmery. Taktiež v správnom konaní nenamietali zloženie komisie ROEP. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd žalobu zamietol v celom rozsahu.

Žalobcovia navrhli napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk.

Dňa 1. októbra 2013 nadobudol účinnosť zákon č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V zmysle § 3 ods.1 písm. c) v spojení s § 9 ods. 4 tohto zákona pôsobnosť správ katastra prešla s účinnosťou od 1. októbra 2013 na okresné úrady; v danom prípade na Okresný úrad Prešov. Pod všeobecným označením žalovaný v texte je preto nutné rozumiť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho právneho nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal, či odvolacie námietky žalovaného sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a pripojených administratívnych spisov ako aj spisu krajského súdu odvolací súd na rozdiel od žalovaného nedospel k záveru, že by rozsudok krajského súdu bol v rozpore so zákonom pre nesprávne právne posúdenie veci. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku krajského súdu a na zdôraznenie ich správnosti doplnil (§ 219 ods.2 O.s.p.):

Účelom zákona č. 180/1995 Z.z. je v konaní o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim zistiť dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahov k nim a na ich základe zostaviť a schváliť register obnovennej evidencie pozemkov. Predmetom takéhoto konania sú pozemky vymedzené plošne vlastníckymi vzťahmi alebo držbou (§ 3 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov - katastrálny zákon), ktoré nie sú evidované alebo sú evidované neúplne podľa osobitných predpisov v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií, ak v tomto zákone nie je uvedené inak. Katastrálny úrad (§ 3 ods. 2 písm. a/) vyberie na konanie určený operát (napríklad § 8 katastrálneho zákona), (§ 1, 2, 3 zákona č. 180/1995 Z.z.).

Z výpisu návrhu ROEP týkajúceho sa žalobcov ako dotknutých vlastníkov vyplýva, že výmera parcely 1-425/1 zapísanej na LV č. XXXX predstavuje 15 m² a parcely 1-425/2 zapísanej na LV č. XXXX predstavuje 19 m², s čím však žalobcovia nesúhlasia z dôvodu, že žalovaný pri zostavovaní návrhu ROEP nerespektoval GP č. 10734431-11/98, overený 3. júna 1998 pod č. 900/98, na základe ktorého došlo k oprave výmery týchto parciel pod PVZ 183/2000 a zmenené výmery boli zohľadnené aj na listoch vlastníctva. Obrana žalovaného, že tento geometrický plán predložený na zápis bez právnej listiny neuvádzal zmeny, ktoré už boli v katastrálnom operáte zapísané a preto nebol premietnutý ako celok do katastra, neobstoí. Ak na jeho základe došlo k oprave výmer parciel E KN (č. 425/1 zo 49 m² na 247 m², č. 425/2 zo 61 m² na 262 m² a č. 437 z 361 m² na 273 m²), keď výmery zbytkových KN - E parciel v geometrickom pláne boli určené digitalizáciou máp pôvodného pozemkového katastra so zapracovaním hraníc KN - C parciel, pričom výmery evidované v katastri boli určené pri III. etape odpočtom výmer, ktoré boli predmetom vyvlastňovacích rozhodnutí a kúpnych zmlúv, potom táto skutočnosť mala vplyv na vecnú stránku rozhodnutia, hoci zhotoviteľ pri zostavovaní návrhu ROEP vychádzal z pôvodnej výmery mpč. parciel 425/1 a 425/2 zapísanej v pozemkovej knihe.

Preto pokiaľ žalovaný v napadnutom rozhodnutí iba konštatoval s poukazom na uskutočnené právne úkony, ktorými bolo z pôvodnej výmery mpč. 425/1 v PKV č. 69 odčlenená výmera v rozsahu povolenej odchýlky s tým, že zvyšná časť parcely E KN č. 1-425/1, je v parcelách C KN č. 3164/75 a č. 3164/88, zapísaných na LV č. XXXX, v C KN č. 3164/62 zapísanej na LV č. XXXX a v C KN č. 3164/5, 3164/6 a č. 3164/14, zapísaných na LV č. XXXX v k.ú. Solivar a že vzhľadom na to, že v zmysle § 51 pozemkovoknižného poriadku pozemková kniha neručila za správnosť uvádzanej výmery, takéto odôvodnenie nie je postačujúce. Rovnako sa to týka zdôvodnenia úbytku výmery parcely E KN č. 1-425/2 s pôvodnou výmerou 1587 m², z ktorej bolo jednotlivými právnymi úkonmi odčlenených 1597 m² a ktorej zvyšná časť je podľa názoru žalovaného v parcelách C KN č. 3164/74 a č. 3164/87 zapísaných na LV č. XXXX, v parcele C KN č. 3164/61 zapísanej na LV č. XXXX a v parcelách C KN č. 3164/5, 3164/6, 3164/7 a 3164/14 zapísaných na LV č. XXXX v k.ú. Solivar.

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že správne orgány postupovali v danom prípade k námietkam žalobcov formalisticky bez zohľadnenia účelu zákona o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, pričom nevykonali potrebné dokazovanie. Vyvlastňovacie rozhodnutie č. výst. 5942/68 z 29. septembra 1969, je opatrené len poznámkou, že jeho právoplatnosť sa potvrdzuje, nie je však uvedený dátum nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia. V zmysle tohto rozhodnutia prejde vlastníctvo k vyvlastneným nehnuteľnostiam na Československý štát po jeho právoplatnosti a po zložení náhrady. Ak žalobcovia už v námietkach spochybnili nadobudnutie právoplatnosti vyvlastňovacieho rozhodnutia, poukázaním na nevyplatenie náhrady ako aj oznámenie č. OPPaLH98 Okresného úradu Prešov, odboru pozemkového, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva zo dňa 20. novembra 1998 vo veci uplatnenia reštitučného nároku, bolo povinnosťou správneho orgánu sa touto skutočnosťou zaoberať a vysporiadať sa zároveň s namietanou právoplatnosťou (nie samotnou platnosťou)/ vyvlastňovacieho rozhodnutia v kontexte s tvrdením žalobcov, že sa cítia byť vlastníckymi vyvlastnených nehnuteľností a sú dobromyseľní v tom, že im vlastníctvo k nim patrí. V týchto súvislostiach treba potom chápať aj poznámku krajského súdu, že otázka reálneho vyvlastnenia je vzhľadom k ustanoveniu § 11 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z. druhoradá.

Vzhľadom na uvedené, súd prvého stupňa správne konštatoval, že prvostupňový správny orgán

pochybil, ak neposúdil námietky žalobcov z hľadiska ich obsahu ako návrh podľa § 11 ods. 1 zákona s prihliadnutím na účel konania o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, zámerom ktorého je usporiadať vzťahy v katastrálnom území, v ktorom sa konanie uskutočňuje. Odvolací súd preto ani argument žalobcu, že takéto posúdenie námietok žalobcov je v rozpore s kogentnou úpravou § 11 ods. 4 zákona za relevantný nepovažoval, pretože na konanie o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim sa podľa § 5 ods. 1 zákona vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak nie je ustanovené inak, alebo ak konanie neupravujú osobitné predpisy a v naznačenom smere správny orgán nepostupoval.

Žalobcovia ešte v odvolaní proti rozhodnutiu o námietkach č. C ROEP 24607/89/2011/Ha poukázali na to, že Správa katastra Prešov pri svojej činnosti konkrétne nerešpektuje zákon č. 180/1995 Z.z. § 4 ods. 3, kde sa hovorí o 7 člennej komisii ROEP a jej zložení. To, že správnym orgánom určení členovia komisie podľa názoru žalobcov nie sú z radov zástupcov vlastníkov pozemkov v bývalom k. ú. Šváby, nájomcov ani užívateľov, žalobcovia namietali pred druhostupňovým správnym orgánom. Neobstojí preto obrana žalovaného, že žalobcovia výhrady v správnom konaní k zloženiu komisie nemali. Ako správne konštatoval odvolací súd, kreovanie komisie a jej zloženie nie je možné overiť vzhľadom na to, že predložený administratívny materiál je nekompletný, napriek výzve krajského súdu na zaslanie úplného administratívneho spisu. Rovnako tak nie je z administratívneho spisu zrejmé, aké ďalšie pripomienky zaslali žalobcovia komisii ROEP dňa 11. mája 2011 a 2. januára 2012, ako uvádzajú v odvolaní zo dňa 12. apríla 2012, čoho sa týkali a akým spôsobom boli vyhodnotené komisiou. Úlohou komisie je aj spolupracovať s účastníkmi konania pri príprave a pri organizačnom zabezpečení zostavenia registra, ako aj posúdiť včas vznesené námietky účastníkov konania, pričom na tento účel sa vyžiada vyjadrenie toho, koho práva boli námietkou dotknuté a svedecké výpovede osôb oboznámených s miestnymi pomermi. Až na základe toho vypracúva komisia svoje stanovisko, ktoré následne predkladá správne orgánu. Zo zápisnice zo zasadnutia Komisie pre Register obnovennej evidencie pozemkov pre k.ú. Solivar, konaného dňa 18. augusta 2011, ani z predloženého administratívneho spisu zachovanie zákonom stanoveného postupu komisie nevyplýva. Z administratívneho spisu nemožno zistiť, ako sa komisia vysporiadala s okruhom osôb dotknutých námietkami žalobcov, aké je vyjadrenie týchto osôb k námietkam

žalobcov, ani ktoré osoby oboznámené s miestnymi pomermi podali svedecké výpovede, aké je znenie týchto výpovedí ani akým spôsobom sa s nimi vysporiadala samotná komisia.

Výmeru parciel č. 665/1, 665/2, 855/1 a 855/2 žalobcovia namietali už v námietkach proti návrhu registra, keď poukázali na to, že podľa katastrálnej mapy k. ú. Šváby z roku 1868 boli poľné cesty medzi pozemkami na šírku povozov ťahaných koňmi, čo bolo až do r. 1960, kedy pozemky začali obrábať štátne majetky a cesty sa rozšírili na modernú poľnohospodársku techniku, čo majetkovo-právne nebolo nijako vysporiadané; preto námietka žalovaného, že žalobcovia posun hraníc predmetných pozemkov počas celého správneho konania nenamietali, dôvodná nie je.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 a § 149 ods.1 O.s.p. Úspešným žalobcom priznal náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia v celkovej výške 218,67 €, a to za jeden úkon právnej pomoci pri zastupovaní troch žalobcov, t.j. za vyjadrenie k odvolaniu žalovaného zo dňa 18. apríla 2013 vo výške 195,24 € (3x 65,08 €) podľa § 11 ods. 4 v spojení s § 13 ods.2 vyhl. č. 655/2004 Z.z o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) + režijný paušál 3x 7,81 € podľa § 16 ods. 3 vyhlášky.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.